

MEDLEMS KONTAKT

NR. 4/2017

**GOD JUL
OG GODT NYTT ÅR**

GEIR ANDA

Leder

Ved årets slutt

Innhold

- 2 Leder
- 3 Til ettertanke
- 4 Kjære gode forsvarsvenner
- 5 Kjære venner
- 6 Jobbe etter 67?
- 10 Nasjonal sikkerhetsmyndighet
- 14 Hvorfor utsette pensjonisttilværelsen?
- 20 Takk for at du er engasjert!
- 21 Elvecruise på Donau fra Bucuresti til Wien
- 22 Krav til statsbudsjettet for 2019
- 24 Medlemsmøte FSF Fredrikstad

Pensjonsreformen ble satt ut i livet 1. januar 2011, og den har virket i relativt kort tid siden iverksetting. Norsk Forskningsråd evaluerer effekten av pensjonsreformen, og har så langt ikke funnet områder som er på kollisjonskurs med intensjonen. I disse evalueringene er forskjellige virkninger av pensjonsreformen fremskrevet til 2040 og 2060. Det man har observert er at pensjonsreformen har dempet veksten i pensjonsutbetalingene (en av målsettingene med ny reform) og at den er bærekraftig i det lange løp. For at årskullene kan forvente en akseptabel pensjon, og som ligger til grunn for alle analyser, er det imidlertid en forutsetning at man i fremtiden må innstille seg på å arbeide lengre enn i dag for å få samme pensjon som nå.

Regjeringen oppfordrer alle som kan og ønsker det om å stå lengre i arbeid. Det vil øke kompetansen i arbeidslivet, det vil øke pensjonen til den enkelte, det vil bedre folkehelsen og ikke minst vil det være med på å avlive villfarelsen om at personer bør og må avskiltes fra arbeidslivet ut fra fødselsdato

og ikke kompetanse. Forsvarets seniorforbund mener at all aldersdiskriminering er lovstridig og at aldersgrenser i arbeidslivet må fjernes.

Frank Bakke - Jensen ble utnevnt til Forsvarsminister 20. oktober 2017. Han har god politisk tyngde med sin lange erfaring både i lokalpolitikken og i fra Storting og Regjering. Det må nevnes at han selv er Libanonveteran, hvilket ikke er en ulempe i den posisjonen han nå er i. Forsvarets seniorforbund gratulerer Frank Bakke - Jensen med utnevnelsen og ønsker ham til lykke i den krevende og utfordrende jobben han nå har tatt fatt på.

Vi står nå foran julehøytiden. Dette er en høytid de aller fleste ser fram til. Sammen med den nærmeste familien skal vi feire og slappe av. Gode måltider med venner er også en tradisjon vi holder levende. Dessverre er det ikke alle i vårt land som får en slik jul. Det er mange forskjellige grunner til dette; noen er ensomme, noen er alene, noen har ikke råd til å feire jul som tidligere og noen er i en livssituasjon hvor jul ikke betyr

Medlemskontakt utgis av
Forsvarets seniorforbund
Postboks 1550 Sentrum 0015 Oslo

Ansvarlig redaktør:
Geir Anda

Opplag: 6000

Adresser og telefonnummer:
Leder Geir Anda
tlf: 23 09 33 56/452 69 331
e-mail: geir@fsforb.no

Nestleder Per Anders Volden
tlf: 23 09 39 19/483 58 035
e-mail: pavo@fsforb.no

Forb. sekretær Terje Bergiton
Rydeng
tlf: 23 09 32 33/990 96 719
e-mail: terje@fsforb.no

Org. sekretær Knut Bremerthun
tlf: 23 09 38 62/934 39 003
e-mail: knut@fsforb.no

ARNE SVILOSEN har teologisk embetseksamen, pastoralklinisk utdanning, samt utdanning i familierapi administrasjon og ledelse.

Til ettertanke

noe. I vårt moderne samfunn bør vi ta oss tid til litt ekstra omtanke mot denne gruppen personer, om vi kjenner noen eller ikke.

Våre medlemmer gjør en formidabel innsats i hele vårt langstrakte land hver dag året rundt. Jeg vil takke alle for innsatsen som er gjort i forbundets tjeneste i året som har gått. Det er utrolig mye arbeid som er lagt ned, både som tillitsvalgt og som medlem, for at vi alle skal kunne å gå på våre møter, reise på turer eller delta på et julebord. Vår takk går også til våre samarbeidspartnere og støttespillere for støtten og velviljen dere har vist i 2017.

Alle ønskes en RIKTIG GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR.

Kasserer Svein R. Haugen
tlf: 23 09 32 62/930 85 902
e-mail: svein@fsforb.no

Redaksjonen avsluttet 28.11-2017

Stoffrist nr 1/18 er 19.3-2018

Grafisk produksjon: John Rønning

«GJØR SOM GUD, BLI SANT MENNESKE»

Jeg har ikke et spesielt nært forhold til tagging, men jeg har sans for han som tagget følgende på en vegg i Gøteborg: «Gjør som Gud, bli sant menneske». Kanskje uten å vite det, tagget han hele julebudskapet i en setning.

I desember fylles kirkene opp av folk i alle aldrer som vil ha med seg julesanger og juletoner. Julekonsertene har til de grader tatt av de senere år, slik at det også har blitt big business for mange sangere og musikere.

Julebudskapet for meg handler om at Gud er vårt håp i denne verden. Men det handler også om at vi er Guds håp i denne verden. Det er vi som er satt til å forvalte jorden og vise det som er sant menneskelig.

Albert Schweitzer, legen, filosofen, kunstneren og fredsaktivisten fra Lambarene i Vest Afrika har følgende tekst hugget inn på sin gravstein av gode venner: «Søk og se om det ikke er et eller annet sted i verden der du kan investere din medmenneskelighet».

Over hele verden skal det snart feires jul. Det skal feires jul i Midt-Østen, i Afrika, i Søs-Amerika, i Kina. Fattige og rike skal feire jul. I skur og i slott skal det feires jul. I krigsområder og på fredelige steder markeres Jesu fødsel. Syke og friske skal feire høytiden. Nedstemte og oppstemte skal høre budskapet om Jesu fødsel. Der det er overflod og der sulten gnager skal barnet i krybben hylles. I de store domkirker og i Manillas slum går tanker og bønner til Betlehem.

Hva er det som gjør at dette barnet kan fange så vidt til så mange forskjellige mennesker over hele kloden? Jeg tror det handler om gjenkjennelse og kjærlighet. Alle kan kjenne seg igjen i barnet. Og alle lengter etter den nødvendige kjærlighet.

Alle som har vært eller er forelsket, vet noe om at i den perioden går ord og handling i ett. Alt gjøres for den elskede, slik at det ikke skal være noen divergens mellom våre ord og våre handlinger.

Jul inneholder mye glede og sant liv. Men den inneholder også mye ensomhet, savn, minner, lengsler og hutrende sinn. Julenatt snakker Gud til oss med små ord om store ting og dype lengsler. Jul er en tid som utfordrer vår menneskelighet og medmenneskelighet slik taggeren gjorde: «Gjør som Gud, bli sant menneske». God jul!

Kjære gode, forsvarsvenner

Jeg er stolt og beæret over å være forsvarsminister i en tid hvor Forsvaret får en viktigere og mer fremtredende rolle.

Jeg har tatt over ministerposten i en tid der behovet for forsvarstanken er tiltagende. Det er nødvendig å prioritere egen sikkerhet, og eget forsvar. Og, tiltakene vi har iverksatt begynner å ha effekt. Vi er utvilsomt i ferd med å legge bak oss et viktig år for forsvarssektoren.

De nye F-35 kampflyene er det viktigste tiltaket for å styrke kampkraften til Forsvaret på lang tid. Et militært forsvar skal bidra til å unngå at en konflikt bryter ut. De nye flyene skal avskrekke, og i verste fall bidra til å stoppe, et angrep på Norge. Derfor er F-35 en avgjørende milepæl for Forsvaret.

Vi skal også gjøre store investeringer i Hæren og Heimevernet. Norsk landmakt har hatt, og vil fortsatt ha, en viktig rolle i fred, krise og krig. Regjeringen har derfor foreslått tiltak som vil føre til styrket Hær og Heimevern. Dette vil styrke forsvaret av Norge.

Neste år blir et viktig år for det norske Forsvaret og for meg som forsvarsminister. Vi

overtar formannskapet i NORDEFECO. Nordisk forsvarssamarbeid, hvor komplisert det enn kan fremstå, er virkelig aktualisert igjen på grunn av hendelser i EU og Europas yttergrenser.

Norge er vertskap for NATOs storøvelse Trident Juncture i oktober og **november 2018**. I skrivende stund teller øvelsen rundt 35 000 NATO-soldater og om lag 130 fly og 60-70 fartøyer. Det skal øves både på operasjoner og på mottak og transport av store styrker og materiell. Jeg er glad for at øvelsen utføres på norsk jord. Den vil bidra til gode erfaringer for alle som deltar.

Jeg vil benytte denne anledningen til å takke dere for den innsatsen dere har gjort og fortsatt gjør. Vi trenger folk som bryr seg om Forsvaret. Den jobben dere gjør som gode ambassadører for Forsvaret betyr mye meg. Vi må løfte den gamle forsvarstanken.

Jeg ønsker dere en riktig god jul og et fredelig nytt år.

*Med vennlig hilsen
Frank Bakke-Jensen, forsvarsminister*

Kjære venner

Julen nærmer seg, og det er tid til å se seg tilbake og til å summere opp året som har gått.

2017 har vært innholdsrikt, og Forsvaret har vært gjenstand for mye oppmerksomhet gjennom hele året.

De største milepæler har vært Landmaktstudien, Utdanningsreformen og ikke minst mottaket av våre første F-35 kampfly.

Forsvarsgrenene har hatt høy øvingsaktivitet i hele 2017. Både alene og sammen med allierte styrker. Gjennom alliert samtrenting og øving gjør vi viktige og grundige forberedelser til neste års store milepæl, øvelse Trident Juncture.

Også i år har vi stilt viktige bidrag i internasjonale operasjoner. Det er en glede som Forsvarssjef å motta så gode skussmål som våre bidrag får. Om det er i Midtøsten, Afrika eller Afghanistan, så gjør vårt personell en god og viktig jobb. Hver eneste dag.

Forsvaret fortsetter sin satsning på å gjenreise grunnmuren, i tillegg til å fase inn nye kapasiteter. Dette er krevende, men mitt klare inntrykk er at vi drar i samme retning og at summen av vår innsats i dag, vil styrke vår operative evne i morgen.

Jeg håper dere får en fin juletid, og at vi alle kan bruke denne tiden til å samle energi slik at vi kan gå inn i 2018 og fortsette å jobbe for forsvaret av Norge. Vi trenger ambassadører – slik dere er – og jeg vil benytte anledningen til å takke for jobben dere gjør med å ivareta våre forsvarsvener.

Jeg ønsker dere alle en fredfull og god jul.

Haakon Bruun-Hanssen
Admiral
Forsvarssjef

Jobbe etter 67?

Hvis du fortsetter å jobbe etter at du fyller 67 år, kan tjenestepensjonen din bli redusert. Likevel vil det alltid lønne seg økonomisk å jobbe.

Av Sissel Olsvik Vammervold

Et viktig budskap i pensjonsreformen er at det skal lønne seg å jobbe lenger. Samtidig er det slik at hvis du kun ser på tjenestepensjonen, kan det være at den blir redusert fra du er rundt 68 år og likevel jobber videre. Selv om tjenestepensjonen din fra SPK reduseres, vil alderspensjonen din fra folketrygden øke desto mer slik at summen som faktisk kommer inn på kontoen din vil øke litt dersom du fortsetter å jobbe etter 67 år. Mange lurer imidlertid på hvorfor tjenestepensjonen fra SPK blir mindre og mindre dess lengre man arbeider forbi 67 år.

Se på totalen ved samtidig uttak i folketrygden og i tjenestepensjonen (SPK)

Det enkle svaret er at det er størrelsen på pensjonen din i folketrygden som avgjør hvor stor den offentlige tjenestepensjonen din blir. Jo høyere alderspensjonen din fra folketrygden er, desto lavere blir altså tjenestepensjonen fra SPK. Hvorfor det? Jo fordi du har en såkalt brutto

tjenestepensjon som garanterer at du får en pensjon på 66 prosent hvis du har full opptjening og ikke har tatt ut alderspensjon fra folketrygd på et tidligere tidspunkt. SPK utbetaler altså ikke 66 prosent pensjon etter 67 år, men garanterer at du får 66 prosent, inkludert det du får fra folketrygden. Når alderspensjonen til folketrygden øker og øker dess lengre vi avventer uttaket, vil tjenestepensjonen fra SPK altså reduseres nesten tilsvarende, men ikke helt. Du får litt ekstra ved å stå lengre men det er ikke store summer det er snakk om. Dette gjelder altså når du tar ut alderspensjon fra folketrygd og tjenestepensjon fra SPK samtidig.

Et eksempel – samtidig uttak

La oss se på tallene til en person, Per, som er født i 1953. Han har full opptjening i tjenestepensjonsordningen og 40 års opptjening i folketrygden. Årslønnen er 520 000 kroner. Vi ser bort fra regulering, skatt og eventuell lønnsvekst.

Hvis Per velger å slutte å jobbe når han er 67 år, ser pensjonen hans slik ut:

Pers alderspensjon fra folketrygden	=	254 027
Pers tjenestepensjon fra SPK	=	89 173
Totalt	=	343 200

Hvis Per velger å jobbe til han blir 70 år, og venter med å ta ut pensjonen fra både folketrygden og SPK, blir pensjonen slik:

Pers alderspensjon fra folketrygden	=	301 800
Pers tjenestepensjon fra SPK	=	57 217
Totalt	=	359 017

Det lønner seg å jobbe

Sammenligner vi disse tallene, ser vi at alderspensjonen fra folketrygden har økt fra 67 til 70 år, mens tjenestepensjonen fra SPK er redusert. Totalen har imidlertid økt. I tillegg har Per jobbet i tre år og har tjent til sammen 1 560 000 kroner. Pensjon i samme periode

ville vært 1 029 600 kroner. Selv om tjenestepensjonen er redusert, lønner det seg å jobbe ved at lønnen er høyere enn den totale alderspensjonen man alternativt ville hatt og totalen blir høyere om man jobber til 70 år. Den blir som nevnt riktignok ikke veldig mye høyere ved å stå tre år ekstra i arbeid, men slik er pensjonssystemet for offentlig tjenestepensjon i Norge bygd opp.

Per har full opptjening som 67-åring. Hadde han ikke hatt det, og hadde han fortsatt å jobbe uten å ta ut pensjon fra folketrygden eller SPK, ville pensjonsopptjeningen hans fortsette å øke. Dermed ville han ha fått en enda større effekt enn det vi så i eksemplet med Per rett over.

Et eksempel – uttak på forskjellig tidspunkt

Det er også mulig å ta ut pensjon fra folketrygden og fortsette å jobbe samtidig. På den måten vil du i en periode få pensjonen samtidig med din lønnsinntekt. Da er det greit å vite at tidspunktet for når du tar ut

alderspensjon fra folketrygden i forhold til tjenestepensjonen, har betydning. Du får nemlig den høyeste pensjonen dersom alderspensjonen i folketrygden og tjenestepensjonen fra Statens pensjonskasse tas ut samtidig.

La oss se hvordan det går med pensjonen til Per hvis han velger å ta ut alderspensjonen fra folketrygden og SPK på ulikt tidspunkt.

Per tar ut alderspensjon fra folketrygden når han fyller 67 år, men jobber til han er 70 år:

Pers alderspensjon fra folketrygden fra 67 år	=	254 027
Pers tjenestepensjon fra SPK fra 70 år	=	57 217
Totalt fra 70 år	=	311 244

Det er altså en forskjell på drøyt 30 000 kroner på dette alternativet og alternativet med samtidig uttak ved 67 år. Hvordan er det mulig?

Dess lenger du venter, dess mer fra folketrygden

Svaret på det er at SPK regner ut tjenestepensjonen som om du tar

ut alderspensjon fra folketrygd og tjenestepensjon samtidig. Om du velger å forskuttede folketrygd før du reelt sett går av med pensjon, har du full anledning til det. Det eneste det utgjør er at summen fra folketrygden blir lavere fordi du velger å utbetale den over flere år. Det betyr at totalen ikke lengre blir 66 prosent, men noe lavere. Hvor lav den blir avhenger hvor tidlig du begynte uttaket fra folketrygden.

SPK kompenserer altså ikke for at du velger å ha både lønn og pensjon fra folketrygden i en periode. I så fall ville ikke pensjonsreformen hatt noen virkning for offentlige ansatte. Hadde du ventet med begge uttakene ville du hatt de 66 prosentene, som er lovnaden ved full opptjening og som beskrevet i de to første eksemplene.

Pensjon før 67?

Pensjonsreformen har også åpnet for muligheten til å ta ut alderspensjon fra folketrygden fra du fyller 62 år. Velger du dette, vil den opptjente pensjonen din fordeles over flere

år enn om du går av som 67-åring. Det betyr at du får mindre utbetalt i året, men til gjengjeld statistisk sett i flere år. Har du rett til offentlig tjenestepensjon får du den utbetalt fra når du velger å fratre stillingen, tidligst når du er 67 år.

Så hvor lenge skal du jobbe?

Det er naturligvis en helhetsvurdering, både i forhold til livssituasjonen din, ønsket om å fortsette i arbeid og økonomien din. For mange har det større betydning å ha lønnsinntekt noen år ekstra, selv om det kan bety at tjenestepensjonen isolert sett reduseres.

Når du skal ta ditt valg, er det viktig å ha så god informasjon tilgjengelig som mulig. For eksempel er pensjonen din avhengig av fødselsåret ditt, lønnen din og pensjonsopptjeningen i både folketrygden og tjenestepensjonsordningen. Det er også viktig å være klar over at etter at du har gått av med tjenestepensjon fra SPK, kan eventuell inntekt i

fremtiden gi redusert pensjon. SPK og folketrygden har forskjellige regler når det kommer til inntekt ved siden av alderspensjonen. Folketrygden sin alderspensjon avkortes aldri pga inntekt. SPK sin alderspensjon avkortes heller ikke om inntekten kommer fra «privat sektor» altså et arbeidsforhold som ikke har tilknytning til stat eller kommune. Den avkortes heller ikke om du er ansatt på pensjonistvilkår og mottar pensjonistavlønning. Men den avkortes hvis du blir ansatt i et vanlig statlig eller kommunalt arbeidsforhold, eller hos en arbeidsgiver med tilknytning til en offentlig tjenestepensjonsleverandør.

Trenger du mer informasjon?

Du finner mye informasjon på Statens pensjonskasses nettsider – www.spk.no. I tillegg er du velkommen til å søke veiledning – ring 02775.

Oversikt over artikler fra Statens pensjonskasse i Medlemskontakt

Medlemskontakt nr 1/2010	«Du blir berørt av pensjonsreformen»
Medlemskontakt nr 2/2010	«Du får flere valgmuligheter»
Medlemskontakt nr 3/2010	«Enker og enkemenn skal likebehandles»
Medlemskontakt nr 4/2010	«Avskjed med redusert lønn og tjenesteplikt»
Medlemskontakt nr 1/2011	«Pensjon og inntekt»
Medlemskontakt nr 2/2011	«Regulering av pensjon»
Medlemskontakt nr 3/2011	«Etterbetaling av ektefellepensjon»
Medlemskontakt nr 4/2011	«Alderspensjon etter særaldersgrense»
Medlemskontakt nr 1/2012	«Reform av uførepensjon i folketrygden»
Medlemskontakt nr 2/2012	«Levealderen påvirker pensjonen din»
Medlemskontakt nr 3/2012	«Særalderspensjon og ny jobb»
Medlemskontakt nr 4/2012	«Hvilken type pensjon har du»
Medlemskontakt nr 1/2013	«Forvirrende debatt om tjenstepensjon»
Medlemskontakt nr 2/2013	«Populære seniorkurs i Forsvaret»
Medlemskontakt nr 3/2013	«Utenlandstjeneste og pensjon»
Medlemskontakt nr 4/2013	«Ny uførepensjonsordning fra 2015»
Medlemskontakt nr 1/2014	«Regulering, levealdersjustering og individuell garanti»
Medlemskontakt nr 2/2014	«Dette er ektefellepensjon»
Medlemskontakt nr 3/2014	«Dette er overføringsavtalen»
Medlemskontakt nr 4/2014	«Dine plikter som medlem i Statens pensjonskasse»
Medlemskontakt nr 1/2015	«Hjelp Statens pensjonskasse å bli bedre»
Medlemskontakt nr 2/2015	«Uføretrygden og særaldersgrenser»
Medlemskontakt nr 3/2015	«Ingen artikkel fra SPK»
Medlemskontakt nr 4/2015	«Uførepensjon med påfølgende særalderspensjon»
Medlemskontakt nr 1/2016	«Ny jobb samtidig med særalderspensjon»
Medlemskontakt nr 2/2016	«Redusert lønn og tjenesteplikt»
Medlemskontakt nr 3/2016	«Fra permisjon til pensjon – hva må du tenke på»
Medlemskontakt nr 4/2016	«Ingen artikkel fra SPK»
Medlemskontakt nr 1/2017	«Pensjonist og førstegangs boligkjøper»
Medlemskontakt nr 2/2017	«Joda, eksen kan få ektefellepensjon etter deg»
Medlemskontakt nr 3/2017	«Offentlig AFP»
Medlemskontakt nr 4/2017	«Jobbe etter 67 år?»

NASJONAL sikkerhetsmyndighet

Av Trond Øvstedal Informasjonssjef

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) er Norges ekspertorgan for informasjons- og objektsikkerhet, og det nasjonale fagmiljøet for IKT-sikkerhet. Direktoratet er nasjonal varslings- og koordineringsinstans for alvorlige dataangrep og andre IKT-sikkerhetshendelser og leverer tjenester innenfor fagområdene IKT-sikkerhet, personellsikkerhet og fysisk sikkerhet. NSM holder til på Kolsås i Bærum, med kontorer i Sandvika og på Bryn i Oslo.

Følger opp sikkerhetsloven

Forsvarsdepartementet har det overordnede ansvaret for forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) i Norge. NSM ivaretar Forsvarsdepartementets utøvende funksjoner og skal koordinere forebyggende sikkerhetstiltak og kontrollere sikkerhetstilstanden. NSM er også utøvende organ i forholdet til andre land og internasjonale organisasjoner.

NSM ledes av direktør Kjetil Nilsen. Han er befals- og politiutdannet jurist fra Universitetet i Oslo, og har mer enn 25 års bakgrunn

Direktør Kjetil Nilsen.

fra blant annet Asker og Bærum politidistrikt, Politidirektoratet og Politiets sikkerhetstjeneste, i tillegg til internasjonale operasjoner.

Grunnleggende om IKT-sikkerhet

Hva er de mest kritiske områdene innenfor IKT-sikkerhet, og hvordan skal virksomheter bli bedre i stand til å styre risiko? Hvordan kan vi

sikre at vi starter i riktig ende og med de mest grunnleggende stegene, og sørge for at vi får på plass fundamentale prinsipper for sikring, måling og forbedring som følges opp over tid?

Dette er eksempler på spørsmål fagmiljøene i NSM jobber med, og de er bakgrunnen for utviklingen av NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet, som du kan lese mer om på NSMs nettsider.

Helhetlig IKT-risikobilde

NSM la nylig frem rapporten Helhetlig IKT-risikobilde under åpningen av Nasjonal Sikkerhetsmåned i oktober. Hensikten var øke bevisstheten om og motivere til bedre IKT-sikkerhet i offentlige og private virksomheter.

– Vi ser at norske virksomheter blir stadig mer oppmerksomme på sikkerhetsutfordringer ved bruk av IKT. Selv om flere store globale dataangrep får mye oppmerksomhet, er det langt mellom uønskede IKT-hendelser som får alvorlige konsekvenser for virksomheter i Norge. Dette er en positiv trend vi kan ta med oss, sier assisterende direktør Annette Tjoberg i NSM.

Assisterende direktør Annette Tjaberg.

IKT-risikobildet er i stadig endring som følge av samfunns- og teknologiutviklingen. - Det er, og vil være, svært krevende for virksomheter å holde oversikt over sårbarheter gjennom hele verdikjeden. Utviklingen der «alt henger sammen med alt» er en strukturell samfunnsmessig sårbarhet

på flere måter. Virksomhetene er avhengige av digitale tjenester levert av andre for egen produksjon eller aktivitet. Sårbarheter og feil forplanter seg raskt mellom leddene i verdikjeden og kan få uante og uforutsette konsekvenser, sier Tjaberg.

NSM ser et økende gap mellom behov for og tilgjengelighet av sikkerhetskompetanse, noe som utgjør en nasjonal sårbarhet. Tjenesteutsetting av IKT-tjenester til profesjonelle aktører kan bøte på denne utfordringen og bidra til bedre sikring av virksomheters nettverk og verdier.

– Tjenesteutsetting, inkludert skytjenester, krever gode risikovurderinger og høy bestillerkompetanse innenfor en rekke områder. NSM ser at der sårbarheter lukkes, åpnes det ofte nye. NSM anbefaler likevel bruk av denne typen tjenester, forutsatt at det gjøres en grundig risikovurdering, sier Tjaberg.

Det er flere tiltak NSM mener virksomheter bør vurdere.

– Vi oppfordrer alle virksomheter til å rapportere om hendelser. Dette vil legge til rette for læring i egen

virksomhet og hos andre, fordi flere virksomheter blir bedre til å forebygge, avdekke og håndtere hendelser, avslutter Tjaberg.

Sikkerhet ved ansettelsesforhold

Politiet, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Næringslivets sikkerhetsråd og Politiets sikkerhetstjeneste har gjennom flere år, i ulike trusselvurderinger og rapporter, pekt på innsidetrusler som en utfordring for både offentlige og private virksomheter.

Innsidere er personer med autorisert adgang til en bedrift, som misbruker kunnskap og tilgang, til å utføre handlinger som påfører virksomheten skade eller tap. Tall fra Kriminalitets og sikkerhetsundersøkelsen (Krisino) 2015 viser at 28 % av offentlige og private virksomheter rapporterer at de har avdekket utro tjenere blant egne ansatte. Videre viser undersøkelse av kun 38 prosent av disse anmelder forholdet. Undersøkelsen viste videre at en lav andel virksomheter gjennomfører en tilstrekkelig bakgrunnsjekk før ansettelse.

For å forebygge mot innsidervirksomhet har Politiet,

Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Næringslivets sikkerhetsråd og Politiets sikkerhetstjeneste utarbeidet en felles veileder som tar for seg sikkerhet ved ansettelsesforhold. Veilederen gir tydelige råd for at private og offentlige virksomheter skal kunne foreta gode valg og ha gode rutiner både før, under og ved avviking av ansettelsesforhold samt ved innleie av ulike tjenester.

Veilederen vil gjøre det enklere å øke bevisstheten om insidertusselen og risikoen man løper uten å gjennomføre en tilstrekkelig bakgrunnsjekk før en eventuell ansettelse. Det er viktig å huske at dette er overordnede råd - og hver enkelt virksomhet må derfor i tillegg lage egne rutiner og prosedyrer tilpasset deres egen organisasjon.

Om opprettelsen av Nasjonal sikkerhetsmyndighet

NSM ble opprettet under regjeringen Bondevik II da Forsvarets overkommando/sikkerhetsstaben ble lagt ned i slutten av 2002. Hans Morten Synstnes skriver i sin bok om den militære sikkerhetstjenesten at «et argument for å organisere den nasjonale sikkerhetsmyndigheten utenfor Forsvaret var at forsvarssjefen ikke burde føre kontroll med seg selv. Opprettelsen av NSM, med rapporteringslinjer til både Forsvarsdepartementet og Justisdepartementet, markerte en forskyvning av samfunnets sikkerhetsbehov. Forsvaret var ikke lenger tyngdepunktet. Samfunnets økte sårbarheter, mye på grunn av en voksende teknologiavhengighet, skapte et behov for en mer frittstående nasjonal sikkerhetsmyndighet.»(Synstnes: Den innerste sirkel. Den militære

sikkerhetstjenesten 1945-2002. Dreyer forlag 2016)

Tenk - og tenk igjen - før du klikker og deler

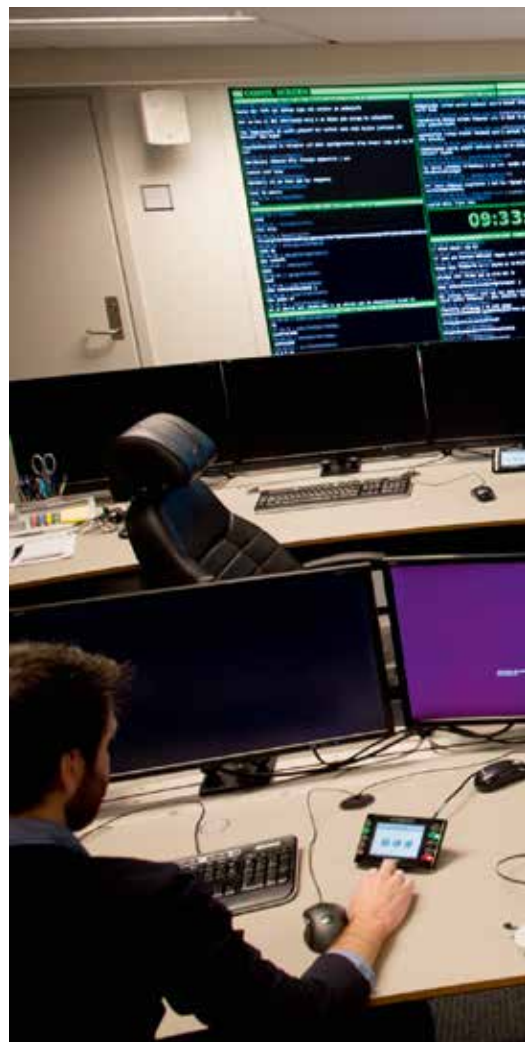
Av Roar Thon, fagdirektør i NSM

Falske nyheter er ikke bare en demokratisk utfordring. Noen av metodene medfører også en digital risiko. Nasjonal sikkerhetsmyndighet har det siste året arbeidet med forebyggende sikkerhetstiltak foran stortingsvalget. Bruken av sosiale medier og sikkerhet knyttet til slik bruk, har vært en del av det forebyggende arbeidet. Som følge av den økte oppmerksomheten har Facebook og andre allerede stengt ned sider som ikke følger deres regler for innhold.

I et samfunn med tilnærmet ubegrenset digital informasjonsflyt er kampen om å formidle sin versjon av historien stadig viktigere. Da kan det sikkert friste til å endre innhold til å passe egne meninger og behov. Selv om nordmenn nok har en økende bevissthet knyttet til «falske nyheter» er det likevel en risiko for at vi ukritisk bidrar til å spre digital informasjon som ikke nødvendigvis «bare» er falske nyheter.

I løpet av 2017 har Nasjonal sikkerhetsmyndighet observert hvordan eksisterende nyhetsartikler fra ellers så troverdige medier, blir endret etter deling på sosiale medier. Dette er ofte artikler om samfunnspolitiske saker hvor den opprinnelige overskrift og ingress blir forfalsket til et budskap som ikke bidrar positivt i samfunnsdebatten.

I tillegg til forfalsket innhold i nyhetssaker er det også grunn til å advare mot selve lenkeadressene. At det står nrk.no tv2.no aftenposten.no vg.no dagbladet.no i lenken, betyr

ikke at det er dit du føres dersom du klikker på linken. Klikket kan i verste fall være starten på en overtakelse av dine digitale enheter. Noe av dette er simpel kriminalitet, mens andre forsøk i ytterste konsekvens kan påvirke kritiske samfunnsfunksjoner og demokratiske prosesser.

På samme måte som vi bør være forsiktige med å åpne vedlegg og linker fra e-post, bør vi også utvise en sunn skepsis til å ukritisk klikke og dele det vi leser på nett. Jo mer av det som skrives som passer med våre

egne følelser og meninger, jo enklere er det selvsagt å klikke og dele. Ofte kan det være vanskelig å forstå de langsiktige konsekvensene av det som skjer på nettet. Men vi bør forstå at det vi selv gjør digitalt, har reelle konsekvenser. Ikke bare for oss selv, men også for andre.

Når vi bruker digitale verktøy «mister» vi deler av vårt sansesapparat. Sanser som vi blant annet bruker til å vurdere risiko og fare. Vår evne til å kunne ta, lukte og smake på det rundt oss reduseres.

Selvsagt kan du ta på mobiltelefonen din og du kan bite i den. Men å smake på mobilen kommer ikke til å gi deg noen tilbakemelding om hvorvidt du befinner deg i en digital risikofylt situasjon eller ikke.

«Du skal ikke tro noe av det du hører og bare halvparten av det du ser» er et ordtak som er vanskelig å etterleve. Men å utvise en sunn skepsis til det vi utsettes for som digitale innbyggere er fornuftig i hverdagen. Derfor bør du ta deg litt ekstra tid til å sjekke kilden før du

deler noe som kan være til betydelig større skade enn glede.

Om du, som jeg, er opptatt av norsk selvstendighet og samfunnsikkerhet, og samtidig opptrer som «nyttig idioter» for krefter som undergraver de samme verdiene, er det kanskje på tide at vi tenker oss om en ekstra gang, før vi bidrar til spredning av falske nyheter.

Hvorfor utsette pensjonisttilværelsen?

Erik Råd Herlofsen er nestleder i Statens seniorråd og fast skribent i tidsskriftet Vi over 60. Han er partner i advokatfirmaet SBDL og har møterett for Høyesterett. Herlofsen er arbeidsrettsekspert og har særlig kompetanse innen diskrimineringsrett.

Vi lever stadig lenger og er generelt friskere som eldre enn forrige generasjon. Dette innebærer at vi snart vil være flere eldre enn yngre, hvilket vil skape et stigende arbeidskraftsbehov. Norge har ikke råd til at eldre arbeidstakere som ønsker og evner å arbeide lenger, støtes ut av arbeidslivet på grunn av aldersgrenser eller omorganiseringer/nedbemanning. Det kreves også en holdningsendring blant de mange arbeidstakere som «frivillig» trer inn i pensjonistenes rekker for tidlig. I denne artikkelen vil jeg begrunne hvorfor myndigheter, arbeidsgivere og arbeidstakere i langt større grad enn i dag, må ta ansvar for å tilrettelegge for og bidra til at eldre kan stå lenger i arbeid.

1. Bakgrunnstepp

I Norge har vi en politikk og et regelverk som innebærer at det skal lønne seg å jobbe. For den enkelte senior innebærer dette at det alltid vil lønne seg økonomisk å fortsette i arbeid. I tillegg viser forskning at arbeid og aktivitet kan fremme både helse og livskvalitet.

En mannlig 60-åring kan i dag gjennomsnittlig påregne å bli 83 år, mens en kvinnelig 60-åring kan påregne å bli 86 år. Den demografiske utviklingen i Norge og i de fleste industrialiserte land, medfører dessuten at det blir

stadig flere eldre mennesker som står utenfor arbeidslivet. Dermed endres forholdstallet mellom de som har behov for å bli forsørget og de som er i inntektsgivende arbeid, den såkalte forsørgerbyrden. Forsørgerbyrden i 2014 var på 0,7. Det vil si at det er 70 personer i yrkespassiv alder per 100 personer i yrkesaktiv alder. Jo høyere dette tallet er, dess flere yrkespassive må forsørges av hver yrkesaktiv. I 2060 forventes forsørgerbyrden å bli 0,9. Virkningene av denne utviklingen kan imidlertid reduseres dersom vi klarer å øke gjennomsnittlig avgangsalder. For eksempel vil en gjennomsnittlig økning på 6 måneder gi en samfunnsøkonomisk gevinst på mellom 8 og 10 milliarder kroner per år. Dersom trenden ikke snus vil sannsynlig utfall være reduserte velferdsytelser, kombinert med økt skatt og reduserte pensjoner.

2. Kort om aldersgrenser

Norge innførte i 1917 aldersgrense-loven med en øvre aldersgrense på 70 år for menn og 65 år for kvinner. Loven ble innført samme dag som man innførte pensjon for offentlige tjenestemenn og forutsetningen den gang var at pensjonen var en kompensasjon for bortfall av inntekt. Man skulle ikke få både «i pose og sekk» og man pliktet derfor

å fratrukke sin stilling om man skulle motta pensjon.

Siden den gang har gjennomsnittlig levealder økt med ca. 25 år, samtidig som man holder seg friskere mye lenger enn tidligere. Dette har ført til vesentlige endringer i samfunnet og både myndigheter og partene i arbeidslivet presiserer stadig betydningen av å stå lenger i arbeidslivet. Dette illustreres blant annet av innføringen av pensjonsreformen i 2011, hvoretter pensjon er en opptjent rettighet som kan opptjenes til fylte 75 år og tas ut fleksibelt fra fylte 62 år. Pensjonsalder må derfor i dag ikke forveksles med øvre aldersgrenser.

I 2013 ble for øvrig den lovfestede aldersgrensen for sjøfolk hevet fra 62 til 70 år.

I 2015 ble den alminnelige aldersgrensen i arbeidsmiljøloven hevet til 72 år, samtidig som bedriftsfastsatte aldersgrenser som hovedregel ikke kan settes til lavere enn 70 år. Mange offentlige og private virksomheter har i dag en bedriftsfastsatt aldersgrense på 70 år. Dette gjelder for eksempel de fleste banker, forsikringselskaper og andre børsnoterte selskaper, men også for kabinansatte i flyselskaper.

Lavere aldersgrense enn 70 år kan imidlertid benyttes dersom dette er nødvendig av hensyn til

helse eller sikkerhet. Det forutsettes likevel at den lavere aldersgrensen må være nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende overfor dem som rammes. I Nordsjøen opererer de fleste selskaper med en 65 års grense, mens noen har en 67 års grense. Dette tilsier at det kan stilles spørsmålstegn ved nødvendigheten og derved lovligheten av en så lav aldersgrense som 65 år.

I tillegg finnes det enkelte særaldersgrenser fastsatt blant annet i aldersgrenseloven for offentlige tjenestemenn i staten. Slike aldersgrenser følger normalt stillingens pensjonsalder. Den alminnelige aldersgrensen i staten er 70 år, men det finnes en rekke ulike særaldersgrenser på 65, 63 eller 60 år (sykepleiere, hjemmehjelpere, renholdere m.fl.). Den laveste aldersgrensen i Norge er 41 år for ballettdansere ved Den Norske Opera og Ballett.

Aldersgrenser for offiserer, befal, grenaderer og konstabler i Forsvaret er i henhold til den nye forsvarsloven 60 år, uavhengig av den ansattes gradsnivå og tjenestetid.

Selv om mange særaldersgrenser tilsynelatende er basert på saklige og forsvarlige begrunnelser, er det problematisk at disse aldersgrensene er innført i en annen tid og bygger på en forutsetning om at disse gruppene

arbeidstakere, sett under ett, ikke kan fortsette å arbeide ut over en gitt alder. Det tas således ikke hensyn til individuelle forskjeller i den enkeltes helse og ønsker. Dessuten baseres regelverket, historisk sett, på et ønske om å kvitte seg med antatt uproduktiv arbeidskraft, samt et ønske om å bedre avansementsmulighetene for yngre kollegaer.

Lovfestede, generelle aldersgrenser har etter min oppfatning en vidtrekkende, uønsket holdningsskapende effekt som svekker viktige felles målsetninger i norsk arbeidsliv. Aldersgrenser er i prinsippet diskriminerende, og fungerer derfor i strid med en helhetlig arbeidslinje og de prinsipper som ligger til grunn for pensjonsreformen.

3. Hvorfor utsette pensjoneringen?

Dersom man har anledning til å utsette pensjoningstidspunktet og forbli litt lenger i arbeidslivet, er det mange gode grunner til å gjøre dette.

For det første vil det være fornuftig av økonomiske grunner. Fratreden fra arbeidslivet vil nødvendigvis medføre at man må leve av pensjon og sparepenger. Dette kan for mange medføre betydelige endringer i livsstil og gi redusert frihet til å reise og reduserte muligheter til å støtte barn og barnebarn økonomisk. Utsettelse av pensjoningstidspunktet vil gi store økonomiske gevinster, både i form av høyere inntekt, ytterligere pensjonsopptjening og utsatt «tæring» på sparemidlene.

For det andre er jobben viktig for å opprettholde et sosialt nettverk og sin identitet. Mange opplever at pensjoning medfører opphør av kollegialt vennskap. Selv etter 30 – 40 års arbeid i samme bedrift vil man ofte oppleve at tidligere nære kollegaer ikke lenger har tid til gode samtaler når man ikke lenger har den samme daglige tilknytningen til arbeidsplassen. Dette kan komme overraskende på mange og lede til at man kjeder seg og i verste fall oppleve ensomhet og depresjon.

For det tredje er jobben viktig for fysisk og mental helse. Krevende oppgaver stimulerer og vedlikeholder hjernen og gir en god grunn til å stå opp hver dag. Det handler således om livskvalitet

FOTO: MATS GRIMSÆTH

og gleden av å kunne utnytte sin erfaring og sine kunnskaper skal ikke undervurderes.

Det foreligger dessuten forskning som viser at eldre arbeidstakere er generelt mer fornøyde med sitt arbeid enn sine yngre kollegaer. Eldre arbeidstakere er bedriftens kulturbærere og er som regel svært stolte av og glade i jobben sin. Jobben handler om så mye mer enn bare økonomi og man skal derfor, om mulig, tenke seg godt om før man velger å bli pensjonist. Dersom man støtes ut av arbeidslivet grunnet oppnådd aldersgrense eller omorganisering /nedbemanning, bør man i god tid forut for dette søke alternative stillinger, eventuelt midlertidige og/eller deltidsstillinger.

Hva bør arbeidsgivere tenke på?

Arbeidsgivere bør innse konsekvensene av den demografiske utviklingen og herunder se at konkurransen om arbeidskraften vil øke, samtidig som rekrutteringsgrunnlaget vil endres. I stedet for å konkurrere om de yngste arbeidstakerne, bør arbeidsgiverne innse verdien av å tiltrekke, utvikle og beholde eldre arbeidstakere.

De bør innse at eldre arbeidstakere er en fleksibel, stabil og arbeidsvillig arbeidskraft og at det er mest lønnsomt for virksomheten om man har et aldersmessig mangfold i alle prosjekter og avdelinger. Arbeidsgivere bør også innse at eldre mennesker stadig blir en viktigere kundegruppe som gjerne vil forholde seg til eldre kundebehandlere/rådgivere som «taler deres språk». Kundene ønsker erfarne ansatte som vet hva de holder på med og som er virksomhetens kulturbærere.

Den beste seniorpolitikk inneholder en rekke praktiske og fleksible tiltak som innebærer at den enkelte og bedriften sammen finner gode ordninger, slik at den ansattes yrkesaktive karriere kan forlenges. Dette kan være tilrettelagt kompetanseheving, etterutdanning eller omskolering, kombinert med fleksible nedtrappingsordninger, muligheter for deltidsarbeid, fleksible arbeidstider og treningsmuligheter osv.

Poenget er at bedriften, uavhengig av kortsiktige konjunkturer, må ha en fleksibel og levende seniorpolitikk som en naturlig del av sin personalpolitikk. De bedrifter som til enhver tid evner å se helheten og som tilrettelegger for en god seniorpolitikk vil være framtidens mest attraktive arbeidsgivere.

5. Avslutning

Avslutningsvis presiseres at før eller siden slutter man å arbeide og trer

inn i pensjonistenes rekker. Vi er alle ulike og noen har svært gode grunner for å tre ut av arbeidslivet før ordinær pensjonsalder, enten det er av helsemessige eller andre årsaker. Mange trives svært godt som pensjonister og gjør samtidig masse samfunnsnyttig innsats.

For andre er det imidlertid viktig og riktig å kunne fortsette så lenge man ønsker og evner å arbeide. Dette forutsetter imidlertid at arbeidsgiverne verdsetter den enkelte arbeidstaker uavhengig av vedkommendes fødselsdato.

Det kan dessverre synes som om mange arbeidsgivere tror at de, i lys av dagens arbeidsledighetstall, kan nedbemanne de eldste medarbeiderne, og at det er ubegrenset tilgang på ny og yngre arbeidskraft. Dette er i beste fall en svært korttenkt strategi. Framtidens vinnere vil være de virksomheter som vet å verdsette eldre arbeidstakere og som sørger for at disse trives og utvikles i godt samspill med sine yngre kollegaer.

Kilder:

Statens seniorråds seniorpolitiske redegjørelse 2014 – 2017: https://seniorporten.no/wp-content/uploads/2017/10/Seniorpolitisk_redegjorelse_2014_2017.pdf

ECON (2009). Samfunnsøkonomisk gevinst ved økt pensjoneringsalder. Notat 2009-020.

FAFO: Ulikt arbeid – ulike behov:

<http://www.faf.no/pub/rapp/20201/index.html>

SSB: Dårlig fysisk helse – ingen hindring for å jobbe? http://www.ssb.no/ssp/utg/200901/08/STATENS_MILJØINSTITUTT/

<http://www.stami.no/hvordan-beholde-eldre-i-arbeidslivet>

NY ANALYSE: Eldre som viktig ressurs i samfunnet 2016: <http://nyanalyse.no/wp-content/uploads/2017/03/Verdien-av-aktive-seniorer-Statens-seniorr%C3%A5d-20-mars-2017.pdf>

-mars-2017.pdf

Senter for seniorpolitikk:

www.seniorpolitikk.no

Besøkte avdelinger

Leder har siden sist Medlemskontakt besøkt FSF Mosjøen, FSF Ringerike/Hole og FSF Fredrikstad. Det har vært en inspirasjon å møte medlemmer på disse steder, god stemning har det ikke manglet på heller ikke engasjement.

Nestleder har besøkt FSF Indre Troms og Kongsvinger med fokus på temaene fremtidsfullmakt og samarbeide med andre pensjonistorganisasjoner. Videre er det gjennomført en orientering for Forsvarets seniorkurs i Oslo. Han har besøkt Forsvarets veteransenter på Bæreia i forbindelse med den tradisjonelle julelunsjen.

Andre aktiviteter

Leder og nestleder har deltatt på seminar i forbindelse med evaluering av pensjonsreformen. Dette i regi av Norsk forskningsråd. Det er gjennomført et arbeidsmøte og et styremøte i Senioresnes fellesorganisasjon (Sf). I tillegg har det vært rådgivning og veiledning for medlemmer i forhold til pensjon og trygd.

Krav til statsbudsjettet for 2019 er utarbeidet og sendt og fremlagt for Arbeids- og sosialdepartementet (ASD). Videre er innspill til «Tilpasning av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning til alderspensjon fra folketrygden opptjent etter nye regler» oversendt ASD. Forbundskontoret jobber også med et innspill til Regjeringen vedrørende endringer i forskrift om tilskudd til pensjonistenes organisasjoner.

Landsstyremøte nr 6/2017

Akershus festning i tiden 20. – 21. november.

I flotte omgivelser på Akershus festning ble Landsstyremøte nr 6/2017 gjennomført i Forsvarets Høgskole sine lokaler. Det har vært et godt og konstruktivt møte, med mange og gode diskusjoner. Saker som blant annet har vært oppe til behandling har vært:

- Medlemsstatus, tilgang og avgang, rekruttering
- Innspill til Statsbudsjettet for 2019
- Virksomhetsplan 2018
- Diverse saker fra avdelingene
- Rekrutteringskomiteen – status og veien videre.

Saken med størst involvering og diskusjon var «Rekruttering». Dette er et arbeide som er både omfangsrikt og tidkrevende, og som involverer alle, både sentralt og lokalt. Det vil bli fokusert både på nyrekruttering og beholde medlemmene vi har i forbindelse med lederkonferansen i 2018. Når det gjelder medlemsutvikling for øvrig, så er frafallet i 2017 vesentlig lavere enn i 2016. Det er gledelig.

15. februar 2018 er FSF 35 år. Dette vil bli markert med spesiell fokus på avdelingsvis markeringer. Referat fra dette landsstyremøte vil bli lagt ut i styreweb.

Forsvarets pensjonistforbund, nå seniorforbund ble etablert 15. februar 1983. 15. februar 2018 er forbundet vårt 35 år. Dagen vil bli markert sentralt, og avdelingene oppfordres til en lokal markering.

forbundskontoret

Les mer på www.fsforb.no

Vi utøver innflytelse – ivaretar dine interesser – forsvare dine rettigheter – og tilbyr en møteplass for kolleger

DAG AASBØ TRAVEL

Skal dere reise på foreningstur? En gruppereise er en sosial og hyggelig måte å oppleve verden på!

Vi har sendt flere av deres avdelinger på turer i inn- og utland i mange år. Vi kan ordne **ALT** på turen; **transport, overnatting, mat, lokalguide** og **utflukter**. La deg inspirere av de flotte turene på vår hjemmeside, eller ring oss for et eget, skreddersydd program.

“Vi har brukt Dag Aasbø Travel som reiseoperatør i mange år og vært veldig fornøyd med opplegg, reiseledere og guider. De er meget samarbeidsvillige, profesjonelle og kan anbefales til alle våre avdelinger i Forbundet”

-reisekomiteen i FSF avdeling Horten

Vi kan tilby kunnskapsrike og dyktige **reiseledere**, som kan bli med på turen og sikre at din reiseopplevelse blir innholdsrik og trivelig. Dersom du er på jakt etter en dagstur i nærområdet eller en lengre reise med **buss, cruise** eller **fly**. Vi hjelper deg gjerne!

Vi sørger for en komplett og innholdsrik tur

TAKK FOR OPPDRAGENE!

Overnatting, transport, mat, reiseleder, opplevelser & nye reisevenner inkludert!

www.dagaasbo.no - 37 15 70 31

Takk for at du er engasjert!

For å lykkes i vårt rekrutteringsarbeid er vi avhengig av nettopp ditt engasjement og initiativ.

Heldigvis har vi mange medlemmer som deg. I år er vi på vei til å nå vårt mål på 500 nye medlemmer, selv om det i skrivende stund mangler noen. Vi har redusert avgangen til mer enn det halve, i forhold til fjoråret, og ser optimistisk på utviklingen.

Vi tror den positive utviklingen skyldes blant annet nettopp ditt engasjement, siden venneverving er det som bidrar mest til nyrekruttering.

Vi tror også at satsingen på en tydeligere profilering med RollUps, plakater, nye brosjyrer og reklameartikler har medvirket til et økt engasjement rundt om i våre avdelinger og mer synlighet i samfunnet for øvrig.

Vi er på ingen måte alene om å påvirke myndighetene til økt innflytelse og valgfrihet for landets pensjonister, men vi har drøftingsrett med regjeringen – som gjør at din stemme blir hørt på høyeste hold.

For kommende statspensjonister er vi et "Must". Vi er det største pensjonistforbundet i staten! Vi har tett kontakt med forsvaret – og ikke minst vi forstår og kjenner Forsvaret.

Vi har meget god kompetanse på offentlig pensjon!

Et mangeårig samarbeid med Statens Pensjonskasse har gitt oss en unik kompetanse.

I 2018 satser vi mer enn noen gang på rekruttering! Da skal vi for første gang på mange år komme på plussiden med hensyn til medlemsutviklingen.

Men skal vi lykkes er vi fortsatt avhengig av ditt engasjement – **ja nettopp ditt!**

Du sitter på noen av våre beste kort – vennskap – sosialt felleskap – og omsorg.

Du har kompetanse og er uvurderlig.

Vi trenger din innsats.

Husk pensjon er viktig for livskvaliteten til dine barn, barnebarn osv.

Igjen tusen takk for ditt engasjement!

Geir Anda forbundsleder

Elvecruise på Donau fra Bucuresti til Wien

I november deltok 8 medlemmer fra Forsvarets seniorforbund på et 11 dagers lang elvecruise på Donau, Europas nest lengste elv, fra Bucuresti i Romania til Wien i Østerrike. Cruiset var lagt opp og i regi av Escape Travel. Turen var på nesten 1400 kilometer på en rolig Donau i land som vartet opp med et utmerket høstvær. Cruiset gikk gjennom 7 land og man besøkte 5 hovedsteder; Bucuresti, Beograd, Budapest, Bratislava og Wien. For dem som deltok var dette en tur de sent vil glemme, inntrykkene stod i kø. Atmosfæren på båten River Navigator var på topp og det var også utfluktene som var på et høyt kulturelt og historisk nivå med utmerkede guider. En kjempetur.

Krav til statsbudsjettet for 2019

Generelt

I slutten av november måned leverte vi inn våre krav til statsbudsjettet for 2019. Våre krav ble gjennomgått på Landsstyremøte nr 6. FSF arbeider for at pensjonistene skal være omfattet av forutsigbare ordninger som sikrer pensjonistenes økonomiske og sosiale kår.

FSF har som mål å bevare verdien i våre pensjoner, at helse- og omsorgstilbudet for eldre generasjonen gir verdighet livet ut og at de kulturelle, sosiale og velferdsmessige aktiviteter i den enkelte kommune engasjerer og bidrar til at vi alle har en meningsfylt livsfase.

Vi har tatt utgangspunkt i vårt eldrepolitiske dokument, hvor vi har vårt fokus rettet mot økonomi, helse og omsorg, arbeidslinjen/diskriminering og demokratisk underskudd. Videre har vi sett på den seniorpolitiske redegjørelse fra Statens Seniorråd i perioden 2014 – 2017 «Flere eldre – flere muligheter». Her har vi fokusert på forhold som det å stå lenger i arbeidslivet, endring av aldersgrensen for offentlige tjenestemenn, lik rett til sykepenger og harmonisering av regelverket.

Økonomi

Vi er bekymret for utviklingen av pensjonene. De siste års negative kjøpekraftsutvikling er ikke holdbart og trolig vil den fortsette. Det er urimelig at pensjonistene skal ha dårligere lønnsutvikling enn lønsmottakerne. Som grunnlag for lovbestemmelsen i reguleringsmodellen ligger en forutsetning med en reallønnsvekst på 1,5 prosent. Lavere reallønnsvekst innebærer at forutsetningen ikke lenger er til stede. FSF vil hevde at ved å korrigere for negativ realvekst så endres ikke prinsippet i lovbestemmelsen. For 2019 krever vi at det legges inn en økonomisk korrigerende for endring av forutsetningen om en realvekst på 1,5 %.

Helse og omsorg

I 2019 bør oral helse/tannhelse være en del av det offentlige helsetilbudet på lik linje med legesystemet. Det kan være særdeles dyrt å ivareta egne tenner når man blir eldre. Det er billigere å forebygge enn å reparere. Oral helse/tannhelse er en del av kroppen og FSF mener at det bør etableres et eget egenandelssystem for oral helse/tannhelse for eldre over 67 år.

Det er forventet en økning i antall eldre i de kommende årene. Antall personer som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester vil trolig øke. Via tilbakemeldinger fra medlemmer og gjennom media ser vi at uverdige institusjonsopphold har blitt avdekket og at sykehjemsplasser har blitt lagt ned. Behovet for hjemmebasert omsorg og bistand vil derfor øke. Tilgangen på kommunale omsorgsboliger er lavere enn ønsket. I tillegg viser det seg at hjemmesykepleien i flere kommuner har for dårlig kapasitet og utilstrekkelig kompetanse. Dette stiller både nye og høyere krav til eldreomsorgen i kommunene. FSF er bekymret over denne utviklingen. FSF krever at det avsettes vesentlig økte bevilgninger slik at det kan tas et løft i hjemmetjenestene i den enkelte kommune, hvor tilbudet ikke er i henhold til regelverket.

Som følge av flere eldre vil vi få en økning av flere demente. Tidlig hjelp og avlastning er til stor hjelp for de nærmeste. Derfor er det vesentlig at det legges til rette for institusjoner med kompetent personale i kommunene. FSF krever at det bevilges penger til bygging av egne sykehjem for demente og at enkeltrom på sykehjem bør være et absolutt krav.

Arbeidslinjen/Diskriminering

FSF støtter arbeidslinjen ved at arbeidstakere over 62 år motiveres for fortsatt arbeidsinnsats. Vi ser en tendens til at arbeidstakere står lengre i jobb og det er oppmuntrende, men det må fortsatt stimuleres til at arbeidstakere står i arbeid lengre enn laveste pensjonsalder, både for å utnytte denne verdifulle kompetansen og for å øke egen pensjon.

For å motivere til at arbeidstakere skal stå lengre i arbeid har vi fremmet krav om at det skal være lik rett til sykepengen for alle yrkesaktive over 67 år og at vi får en redusert arbeidsgiveravgift for arbeidstakere over 67 år.

I budsjettet for 2018 sier Regjeringen at de vil legge til rette for at eldre skal stå lenger i arbeid. I 2015 ble aldersgrensen i arbeidsmiljøloven hevet fra 70 til 72 år. Dette er en utvikling som FSF er meget positiv til. Aldersgrensen i Staten er fortsatt 70 år. Skikkethet i jobbsammenheng bør ikke knyttes til et alderstrinn. Dette vil være diskriminerende overfor eldre som fortsatt ut fra sine kvalifikasjoner er i stand til å fylle stillingens krav. FSF krever at aldersgrensene bør oppheves i sin helhet, sekundært at grensen settes til 75 år slik

at det er samsvar med taket for pensjonsopptjening.

Muligheten til å skifte jobb også mot slutten av yrkeskarrieren anses som verdifull, men ofte vanskelig. Det er imidlertid flere faktorer i arbeidslivet som hindrer slik mobilitet (ulik AFP-ordning, ulike pensjonsordninger etc). Disse hindringene kan føre til redusert opptjeningstid og lavere pensjon. FSF krever en harmonisering av regelverket for å fjerne slike hindre for jobbskifte.

Demokratisk underskudd

Organisasjonsprosenten i rene pensjonistorganisasjoner er langt lavere i Norge enn i våre naboland Sverige og Danmark. Eldre har lav representasjon i styrende organer fordi de eldre ofte taper i nominasjonsprosessen mot yngre kandidater. Dette er uheldig og derfor er det viktig at regjeringen styrker de arenaene hvor de eldre skal ha innflytelse. Det må også fremheves at den nye modellen med pensjonistorganisasjonenes deltakelse i drøftinger er en styrke for demokratiet.

FSF vil hevde at pensjonistenes rett til å organisere seg ikke skal ligge noe tilbake for de yrkesaktives

behov for å ivareta sine interesser. Pensjon er i detalj et lovfestet anliggende og styres av staten gjennom lovgivning. Slik bør det være for å ivareta nødvendig sikkerhet og forutsigbarhet. Dette innebærer imidlertid ikke at de eldres interesser er uttømt. Tvert imot skal de eldre ha en hørbar stemme i de demokratiske prosesser. Dagens ordninger ivaretar dette i begrenset grad. Det bør derfor etableres en formell arena hvor pensjonistene møter regjeringens representanter for å ta opp forhold som opptar de eldre. FSF krever at det etableres et seniorforum hvor pensjonistenes organisasjoner innkalles minimum fire ganger per år for å møte aktuelle departementer. På et av møtene bør Statsministeren stille. FSF har videre mottatt tilbakemelding fra flere medlemmer at i enkelte kommuner fungerer ikke de kommunale- og fylkeskommunale eldreråd. FSF krever at de kommunale- og fylkeskommunale (nye regioner) sine eldreråd må prioriteres og det må avsettes midler for mer opplæring av disse.

Æresmedlem Anton Haugland.

Tore Bjonnes.

Medlemsmøte FSF Fredrikstad

FSF avd Fredrikstad arrangerte medlemsmøte 22. november, med orientering fra forbundslederen. Hans tema var pensjon (aldersgrenser vs pensjonsalder), pensjonsreformen, alderspensjon fra folketrygden, alderspensjon fra Statens pensjonskasse, fremtidsfullmakt og trygdeoppgjøret i 2017.

Møtet denne gang var av spesiell karakter da 2 av avdelingens mest

aktive medlemmer skulle hedres. Vårt æresmedlem Anton Haugland ble på landsmøtet i mai tildelt Forsvarets seniorforbunds hederstegn i sølv. Han har i mange år nedlagt et omfattende arbeid lokalt og sentralt. Han har vært landsstyreprerentant i 2 perioder og avdelingsleder i 10 år.

Tore Bjonnes, som tidligere er tildelt Forsvarets seniorforbunds hederstegn i gull, fikk ved en inkurie

ikke Forsvarets seniorforbunds plakett da han trådte ut av Landsstyret i 2015, denne ble tildelt ham ved samme anledning. Han satt i Forsvarets seniorforbunds landsstyre fra 2009 til 2015.

Forbundsleder Geir Anda overrakte hederstegnene til de to medlemmene.

Kort og langtidsferie hele året! **Medlemsrabatt!**

Vi har i 23 år sendt solhungrige nordmenn på langtidsferie til syden. Velg selv når du vil reise og hvor lenge du vil være. Vi har avganger fra mange flyplasser. Hotell med halvpensjon eller leilighet. Vi har dyktige reiseledere, vakt.tlf 24 t. aktiviteter og utflukter. Se flere turer, tilbud, bilder og informasjon i vår katalog eller på www.solgruppen.no

Albir, populært og sosialt. Vårt treff- punkt: Den norske Bok-Cafe`n. Fysikalsk behandling .

Altea, sjarmerende spansk, flott strandhotell. **Gran Canaria**, solrikt kontinent i miniatyr.

Thailand, smilets land. Rimelig, varmt og godt. Flott bosted norsk TV og internett.

Seniordans 24.01 i 17 netter, halvpensjon kun kr 15 190 **Fellestur** 24.01 i 4 uker kr 16 390

Langtidsferie priseks: 4 uker fra kun **10 440**/ 8 uker fra kun **17 090**. *Spesielle vilkår.

Altea / Albir hver 4 uke gratis!* **Seniorturer**

Fellesreise med til Albir med "All inclusive"

Her samles gjester fra hele Norge og møtes på en koselig og trygg "sydentur" der nesten "alt" er inkludert på strand-hotellet Kaktus. Aktiviteter & utflukter. Sosialt samvær på Bok-Cafen. Avr. 30.01./03.03./14.04. i 2 uker fra kr 11 990 p.p

MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 11 390 p.p

Fellesreiser til vakre Altea, hotell på stranden

Alteas hvite gamleby med den pittoreske kirkeplassen som er kjent som Middelhavets perle. Hotell med halvpensjon og drikke. Reiseleder med aktiviteter. Avr.: 10.02/10.03./14.04. i 2 uker fra kr 9 850 p.p / 4 uker 13 290 p.p (inkl .2 utflukter)

MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 9 360 p.p / 12 625 p.p

Kyst til kyst i USA

Kyst til kyst USA -den ultimate Amerikaturen

Fra New York til San Fransisco via Yellowstone nasjonalpark. Norske reiseledere og et hav av opplevelser. For ytterligere informasjon og flere turer til Amerika, se www.amerikabussen.no

Priseks.: 20.09 til 09.10.2018 fra kun kr 36 900 p.p

MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 35 000 p.p

Thailand, rundtur/broen over Kwai/langtidsferie

Vi starter i Bangkok og ender opp i Jomtien etter 1 uke. På veien får du oppleve en rekke godbiter fra Thailand og deilig solferie etterpå. Norsk talende reiseleder. Nye bosted, norsk TV og wifi, se info i vår katalog. Preiseks.: 24.01.18 i 28 netter fra kun kr 24 150 p.p

MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 22 950 p.p

Vi skreddersyr foreningsturer i Europa og Amerika.

Medlemsprisen er 5% rabatt på ordinære priser. Rabatten kan ikke kombineres med andre rabatter.

Ring for katalog tlf. 73 53 50 12 www.solgruppen.no

Kjære reisevenner, her er fortsettelsen på reisebrevet

Hola amigos. Det ble mange interessante og trivelige opplevelser på høst-turen. Med høydepunkter som Cascais hvor vi var i 2 dager. Vi ble kjent med den idylliske fiskelandsbyen, vi hadde vandring langs klippene, besøkte marked og småbutikker, spiste nydelig mat, badet og slappet av. Historiske Sintra var også en opplevelse og i vinbyen Evora hadde vi en interessant byvandring. For mange var overnattingen på Paradores Carmona høydepunktet. Luksushotell i et maurisk fort fra 1400-tallet. Vi kjørte i Don Quijotes fotspor og besøkte Campo de Criptana med de imponerende vindmøllene som ridderen kjempet så tappert imot. Vi besøkte sjarmerende Toboso og besøkte Dulcineas hus før vi overnattet i et gammelt kloster. I Albir hadde vi aktiviteter og mye sosialt samvær, de første som dro hjem skal være lengre i Albir neste år.... Flere har allerede meldt seg på til neste høst-tur og jeg holder på å planlegge en ny minnerik reise. Se flere bilder på vår facebookside. Hilsen Solgruppen, Anita.

Fellestur til Puerto Rico, Gran Canaria 15.01

Kun 2 leiligheter igjen!

Spesialpris!

29.01 i 2 uker kun kr 11 990,-

15.01 i 4 uker kun kr 19 990,-

15.01 i 6 uker kun kr 26 990,-

Vi bor på leilighetskomplekset Puerto Calma som er godt utstyrt, mange fasiliteter - bl.a oppvarmet basseng.

Avreise fra Oslo 15.01/ 29.01.18

Vi har tilslutningsfly og direktefly fra flere flyplasser i Norge.

Pris pr. person når 2 personer deler. Enkeltrom kr 420 pr. dag. Prisen inkluderer fly fra Oslo til Gran Canaria, transfer, bosted i valgte uker, Solgruppens reiselederservice, vakttelefon, reisevert Rigmor, 2 middager med drikke, 1 ny heldagsutflukt med lunsj og drikke. Vinkvelder og overraskelser. Trim, gåturer og mye sosialt samvær. Ukentlig aktivitesprogram. Sol, bad og fellesskap. Trygt og godt!

Bli med og møt nye og gamle venner på tur!

www.solgruppen.no Tlf. 73 53 50 12

MEDLEMSFORDELER

CityMaid Hjemmeservice AS.

Forsvarets seniorforbund har inngått en rammeavtale med CityMaid Hjemmeservice AS som foretrukket leverandør av renhold til våre medlemmer i Sør Norge.

Tjenestene kan leveres i områdene:

Oslo nord, Akershus (nord, syd og øst) og Østfold.

Tlf 48 31 58 60

Oslo vest, Akershus (vest) og Drammen.

Tlf 48 31 58 61

Bergen m/omegn.

Tlf 48 31 58 62

Stavanger m/omegn.

Tlf. 48 31 58 63

Trondheim m/omegn.

Tlf. 48 31 58 64

Husk å oppgi Forsvarets seniorforbund som referanse

Dag Aasbø Travel er et familiedrevet reiseselskap som har spesialisert seg på foreningsturer og andre gruppereiser fra hele Norge til Europa.

Les mer på www.dagaasbo.no eller ta kontakt på tlf. nr. 37 15 70 31.

Alternativt ta kontakt på e-mail til post@dagaasbo.no.

MORE THAN 1.700 ISO 14001 CERTIFIED HOTELS

Nordic Choice Hotellavtale

Nordic Choice Commercial Services AS (NCCS) og Forsvarets seniorforbund har inngått en avtale hvor NCCS er valgt som hovedsamarbeidspartner for hotelltjenester.

Rabattsatser på 10% og 12% på hotellets ordinære prisnivå på ca 200 hoteller i Norge, Sverige, Danmark og Baltikum.

Reservasjon via www.choice.no eller tlf. nr. 22 33 42 00.

Abonnement på tidsskriftet Kapital

Forsvarets seniorforbunds medlemmer tilbys 1 eller 2 års abonnement på bladet Kapital med 50% avslag i forhold til regulær pris.

Bestilling via e-mail til abo@kapital.no eller tlf. nr. 23 33 91 50

Bruk dine medlemsfordeler!

Aksess & Daylight as.

Firmaet tilbyr profileringsartikler mm.

Se info på www.adprofil.no eller ta kontakt på tlf. 64 98 05 10

Montér. Leverandør av byggevarer mm.

Rabatter for Forsvarets seniorforbunds medlemmer. FSFs medlemmer som kan dokumentere medlemskap, gis rabatt når de handler i Montér sine butikker. Rabatten er forskjellig fra varegruppe til varegruppe og gjelder kun ved kontant salg. Ved større innkjøp oppnås spesialpris etter avtale med butikksjefen i hvert enkelt tilfelle. Oppgi kundenr. 103001084

DekkTeam.

Rabatter for FSF medlemmer på dekk, felger, kjettinger, batterier og dekkhotel.

Flere detaljer og priser, se Medlemsfordeler på FSF hjemmeside.

For mer info om DekkTeam, avdelinger og utsalgssteder se:

www.dekkteam.no

eller ring 80033558

Detur

Charterreiser til fordelsaktig pris for FSF medlemmer.

For detaljer se link:

<http://www.detur.no/samarbeidspartnere/forsvarets-seniorforbund>

Kontakttelefon: 81522815

Solgruppen

Reisearrangør Solgruppen har over 22 års erfaring.

Reiseglede – trygghet- trivsel og fellesskap.

Nå får du 5% rabatt på ordinær pris når du er medlem i FSF.

Rabatten kan ikke kombineres med andre rabatter.

Les mer på www.solgruppen.no eller ring 73 53 50 12

Du kan også lese mer om dine medlemsfordeler på vår hjemmeside; www.forsvarets-seniorforbund.no

Bruk dine medlemsfordeler!

Svendby Kjøkken og Interiør AS

Avtale om leveranse av hvitevarer og kjøkkenhetter for FSF medlemmer.

Kontakt via: Telefon: 63962320 og E-post: post@svendby.as

Thon Hotels

Avtale om hotellinnkvartering med rabatt for Forsvarets seniorforbunds medlemmer. Hotelloversikt og bestilling finnes ved innlogging med kundenr; *THC382* og firmanavn; *sen* under Firmakunde på:

<http://www.thonhotels.no/logg-inn>

Sector Alarm

Trygghet for hele familien. Avtale om alarmløsning til boliger for Forsvarets seniorforbunds medlemmer.

For bestilling, bruk:

<http://www.sectoralarm.no/landing/forsvarets-seniorforbund/?=133>

Eller telefon: 08090

Mekonomen

Det gis 30 % rabatt på veiledende priser i våre butikker. Medlemmet må oppgi kontonummer 405710 eller Forsvarets seniorforbund. På forespørsel må medlemskort forevises.

Kontoen kan brukes i alle butikker i Norge. Kun kontant oppgjør/kontantkort. Kreditkort kan ikke benyttes.

Du kan også lese mer om dine medlemsfordeler på vår hjemmeside; www.forsvarets-seniorforbund.no

FORSVARETS SENIORFORBUND

er forsvareren og møteplassen for deg som senior fra Forsvaret og forsvarsinteresserte seniorer.

DETTE ER VI:

Forsvarets seniorforbund (FSF) er en uavhengig medlemsorganisasjon for alle med tilknytning til Forsvaret. Vi er en rådgiver på pensjon for Forsvarssjefen.

Som samfunnsaktør forsvarer vi eldres interesser generelt og våre medlemmers pensjonsrettigheter spesielt. Vi samarbeider tett med Statens Pensjonskasse.

Som seniororganisasjon kan vi bedre enn noen koble kunnskap om Forsvaret, innsikt i forsvarspersonells situasjon og kjennskap til statspensjon.

- Vi har medlemmer fra hele forsvarssektoren, med både sivile og militære seniorer.
- Vi har lokale avdelinger rundt om i landet, med sosiale møter og faglig informasjon.

DETTE VIL VI:

FSF vil fremme medlemmens kår og påvirke statens seniorpolitikk

Vi aksepterer ikke at seniorer fratas opparbeidede pensjonsrettigheter, og kjemper for en forutsigbar pensjon og en verdig alderdom.

Vi ønsker flere seniorer inn i styrende organer for å redusere et demokratisk underskudd, og påvirke myndighetene på vegne av medlemmene.

Vi vil oppheve aldersgrensene i arbeidslivet for å unngå at noen tvinges ut i pensjonisttilværelse, og forhindre at pensjonens realverdi svekkes.

DETTE GJØR VI SENTRALT:

Sentralt er FSF en forsvarer av medlemmenes rettigheter

FSF forsvarer medlemmenes rettigheter bl.a. gjennom drøftinger med myndighetene.

FSF påvirker seniorers interesser bl.a. gjennom statsbudsjettet og trygdeoppgjøret.

FSF deltar i politiske debatter og prosesser sentralt og lokalt, inkl. deltakelse i eldreråd.

- Vi samarbeider nært med Statens Pensjonskasse (SPK).
- Vi deltar med orienteringer på Forsvarets seniorkurs.

DETTE GJØR VI LOKALT:

Lokalt er FSF en møteplass for samvær i avdelingene

FSF samler forsvarsseniorene og gamle kolleger til sosialt fellesskap i lokalavdelingene.

FSF arrangerer en rekke aktiviteter lokalt, inkl. foredrag og reiser i inn- og utland.

FSF oppdaterer medlemmene på forsvar og pensjon, og formidler kontakt for rådgiving

- Vi tilbyr sosial aktivitet og faglig støtte til medlemmene.
- Vi arbeider for å styrke Forsvarets stilling i samfunnet.

DETTE FÅR DU:

Du skal bli medlem fordi det lønner seg!

Du blir del av den største seniororganisasjon i staten – og bidrar til felles styrke.

Du blir medlem av en lokal avdeling – og tar del i fellesskapet og sosialt samvær.

Du nyter godt av vår påvirkning av myndighetene og forsvar av dine rettigheter.

Du nyter godt av våre kontakter, og oppdatert informasjon om pensjonsspørsmål.

Du nyter godt av vår ekspertise, og kan få individuell veiledning i pensjon og arv.

Du får vårt medlemsblad fire ganger i året – og -fordeler fra flere leverandører.

- Du kan utnytte vår ekspertise og fra Statens Pensjonskasse.
- Du kan opprettholde kontakt med kolleger, og få et nettverk.

FSF – Agder

Leder Roald Skretting
Plommeveien 6 A
4635 Kristiansand
38043775 / 40863049
agder@fsforb.no

FSF - Andøy

Leder Åge Nilsen
Fridtjof Nansensgt 81
8480 Andenes
76142814 / 91854711
andoey@fsforb.no

FSF - Bergen

Leder Lars Terje Sætre
Vatnaneset 23
5174 Mathopen
55500104 / 91184348
bergen@fsforb.no

FSF - Bjerkvik

Leder Jan Lundli
Vassdalsveien 425
8530 Bjerkvik
41273564
bjerkvik@fsforb.no

FSF - Bodø

Leder Steinar Pedersen
Matti Aikios vei 9
8119 Bodø
75561111 / 98056401
bodoe@fsforb.no

FSF – Drammen

Leder Eirik Davidsen
Krystallveien 31
3478 Nærnes
93016971
drammen@fsforb.no

FSF - Elverum

Leder Aage Willy Jonassen
Simleveien 12
2406 Elverum
62414068 / 95195189
elverum@fsforb.no

FSF - Fauske

Leder Lars Andreassen
Aspveien 12
8209 Fauske
90650645
fauske@fsforb.no

FSF - Fredrikstad

Leder Jan Henning von
Hafenbrädl
Lundegårdsvei 53 A
1710 Sarpsborg
69703707 / 91748705
fredrikstad@fsforb.no

FSF - Gardermoen

Leder Jan Bye Iversen
Nordbysvingen 1
2069 Jessheim
92448993
gardermoen@fsforb.no

FSF - Halden/Sarpsborg

Leder Bjørnar Nyborg
Balders vei 20
1751 Halden
47615020
haldensarpsborg@fsforb.no

FSF - Hamar

Leder Erik Helge Eriksson
Hulda Garborgsgt. 10
2315 Hamar
62525600 / 90836539
hamar@fsforb.no

FSF - Harstad

Leder Bjørn Harald Rydeng
Plassenveien 32 A
9409 Harstad
95243523
harstad@fsforb.no

FSF - Haslemoen

Leder Jan Tore Olsrud
Gistdivegen 360
2436 Våler i Solør
99222014
haslemoen@fsforb.no

FSF - Horten

Leder Magne Astor Jenssen
Parkv 9
3186 Horten
33073075 / 92232158
horten@fsforb.no

FSF - Indre Troms

Leder Øystein Figenschau
Bakkeveien 26
9360 Bardu
77181486 / 95036259
indretroms@fsforb.no

FSF - Ingeniørvåpnet

Leder Ole Sannes
Teglverksvn 8
3517 Hønefoss
41456708
ingenioervaapnet@fsforb.no

FSF - Kjeller

Leder Arne K Karlsen
Frydenlundsgate 7 A
2010 Strømmen
63818685 / 97545949
kjeller@fsforb.no

FSF - Kongsberg

Leder Stein Øseth
Sverre Stordahlsvei 7
3613 Kongsberg
95165271
kongsberg@fsforb.no

FSF - Kongsvinger

Leder Kåre Lødding
Multheveien 1
2209 Kongsvinger
40034634
kongsvinger@fsforb.no

FSF - Levanger/Verdal

Leder Einar M Aasen
Leirabekkvegen 3
7604 Levanger
74081896 / 90741852
levangerverdal@fsforb.no

FSF - Lillehammer

Leder Martin Åsegg
Olsen Bergs gate 35
2615 Lillehammer
61254246 / 90199105
lillehammer@fsforb.no

FSF - Midt-Troms

Leder Per-Ivar Klingenberg
Utsikten 2
9325 Bardufoss
41314221
midtroms@fsforb.no

FSF - Mosjøen

Leder Ragnar Olsen
Mathias Brunsgt 20 C
8657 Mosjøen
90672064
mosjoen@fsforb.no

FSF - Oslo

Leder Thor Lysenstøen
Risløkkveien 42
0583 Oslo
99092481
oslo@fsforb.no

FSF - Porsanger

Leder Jan T Næss
Bakkelyveien 30
9700 Lakselv
91872096
porsanger@fsforb.no

FSF - Ringerike/Hole

Leder Einar Roald Lauritsen
Daniel Hansensvei 17
3531 Krokkleiva
32159389 / 90151833
ringerikehole@fsforb.no

FSF - Rogaland

Leder Odd Magnar Solem
Havnegt 7
4306 Sandnes
51665961 / 91893729
rogaland@fsforb.no

FSF - Rygge

Leder Nils Tangeland
Parkveien 22
1580 Rygge
69261688 / 97136284
rygge@fsforb.no

FSF - Stavern

Leder Hans Sigurd Iversen
Gunnar R Andersens gt. 133
3259 Stavern
92827926
stavern@fsforb.no

FSF - Steinkjer

Leder Arnulf Vengstad
Figgatoppen 5
7712 Steinkjer
91896745
steinkjer@fsforb.no

FSF - Trondheim

Leder Gudmund Beitland
Julianus Holmsveg 22
7401 Trondheim
73976610 / 90112468
trondheim@fsforb.no

FSF – Vesterålen

Leder Per-Erik Eriksen
Vesterålgate 98
8400 Sortland
76122055 / 47014090
vesteraalen@fsforb.no

FSF - Vestoppland

Leder Gunnar Andreas Hauglien
Vestbyveien 25
2830 Raufoss
90056478
vestoppland@fsforb.no

FSF - Voss

Leder Ole Johan Sanden
Høydalane 17
5705 Voss
47813719
voss@fsforb.no

FSF - Værnes

Leder Ole Myrbekk
Værnesgata 15
7503 Stjørdal
90098914
vaernes@fsforb.no

FSF - Ørland

Leder Trond Amundsveen
Vardeveien 12
7140 Opphaug
96234841
oerland@fsforb.no

FSF - Øst Finnmark

Leder Sigfred K Kalvik
Parkveien 10
9800 Vadsø
97643801
oestfinnmark@fsforb.no

FSF - Øvre Romerike

Leder Harald Olav Blakseth
Homlenveien 36
2072 Dal
63952535 / 41699745
oeverromerike@fsforb.no

Oppdatert pr. 30.10.2017

Bli medlem i Forsvarets seniorforbund

INNMELDINGSBLANKETT

Medlem

Etternavn: _____ Fornavn: _____ Født: _____ Mobil: _____

E-post: _____

Adresse: _____ Post nr: _____ Sted: _____

Signering: _____

Ektefelle/samboer (Vi anbefaler at samboer/ektefelle også søker medlemskap).

Etternavn: _____ Fornavn: _____ Født: _____ Mobil: _____

E-post: _____

Signering: _____

Vervet av: _____

Hva koster ett medlemskap?

kun kr 200 per år
+ avdelings kontingent.

Det lønner seg å være medlem!

Vi er
STØRST I STATEN
TETT PÅ FORSVARET
KAN PENSJON.

Les mer om oss på websiden: www.fsforb.no, og møt oss på facebook:

www.facebook.com/forsvarets-seniorforbund/